

مجموعه اشعار

استاد محمدحسین شهریار

(۱)

مؤسسه انتشارات نگاه

تأسیس: ۱۳۵۲

فهرست

	مقدمه‌ها
۱۰۴..... خیک نفت	سخن ناشران
۱۰۵..... علی آباد	بیوگرافی استاد شهریار.....
۱۰۵..... میگون	شرح یکی از غزل‌های شهریار.....
۱۰۶..... ریحانه یا کبوتر حرم	برای خوانندگان عزیز.....
۱۰۷..... غزاله صبا	مقدمه.....
۱۰۷..... به گلشن آزادی	سبک و مکتب‌های شعر ایران.....
۱۰۸..... حالا چرا	تدوین کلیات اشعار شهریار
۱۰۸..... بلکه بیاریم بار را	
۱۰۹..... ماه مهمان نواز	
۱۱۰..... صبح پیاله	غزلیات
۱۱۰..... عمر دوباره	مناجات (۱)
۱۱۱..... قمر	مناجات (۲)
۱۱۲..... شیراز	مکتب حافظ
۱۱۲..... ناله روح	بادی و استقبالی از صائب
۱۱۳..... شادباش عید	آغوش ماه
۱۱۳..... تهران و باران	شبینمای سنگرها
۱۱۴..... ارباب زمستان	بلل در قفس
۱۱۵..... بازگشت وطن	دختر ترسا

۳۳۵	وداع میکده و مرگ قلندری.....
۳۳۶	«سایه».....
۳۳۷	شهریار خود باشم.....
۳۳۷	نگین جم.....
۳۳۸	چه می کشم!.....
۳۳۸	دیگ جوش.....
۳۳۹	به مرغان چمن.....
۳۴۱	زیان شهرت.....
۳۴۲	حجازیه آهنگ جاز.....
۳۴۲	طایر جان.....
۳۴۲	(صفای چشمۀ جان).....
۳۴۳	شاهد و شباب.....
۳۴۴	گهواره لحد.....
۳۴۴	خلوتی با خواجه.....
۳۴۵	مشق جدایی.....
۳۴۵	طوطی مسکین.....
۳۴۶	یک رویای صادقه.....
۳۴۷	چشمۀ قاف.....
۳۴۷	توتیا.....
۳۴۸	کاروان شوق.....
۳۴۹	چراغان دل‌ها.....
۳۵۰	حرم قدس.....
۳۵۰	ساز عبادی.....
۳۵۱	یاد رفتگان.....
۳۵۲	غزال و غزل.....
۳۵۲	عهد قدیم.....
۳۵۳	من و ماه.....
۳۵۳	وحشی شکار.....
۳۵۴	راهی به سموات....
۳۱۹	بیش ماندم خوارگشتم.....
۳۱۹	تحوّل.....
۳۲۰	عشق مادرزاد.....
۳۲۱	سرو بارا اور.....
۳۲۲	بخت خفته دولت بیدار.....
۳۲۳	حراج عشق.....
۳۲۳	لاله سیراب.....
۳۲۴	روح قدس.....
۳۲۵	سرخط قرآن.....
۳۲۵	ناله ناکامی.....
۳۲۶	بیشه عشق.....
۳۲۶	دربازگشت به تبریز.....
۳۲۷	خمار انتظار.....
۳۲۷	دوست ندیدم.....
۳۲۸	شبیخون غم.....
۳۲۸	شهریار و دهقان.....
۳۲۹	تذهیب و تهذیب.....
۳۲۹	شمع سیه روز.....
۳۳۰	سایه ماه.....
۳۳۰	توبی حافظ؟.....
۳۳۱	سر و سودا.....
۳۳۱	توشه سفر.....
۳۳۲	باد آورد و برد.....
۳۳۲	گوهر فروش.....
۳۳۳	راهی به جنت.....
۳۳۴	در کوچه باغات شمران.....
۳۳۴	ای نظامی بچه.....
۳۳۴	بگذار بمیرم.....
۳۳۵	ولای امیر.....

۳۰۰	فضولی با تقدير.....
۳۰۱	مکتب شاپور.....
۳۰۲	صیرفى روزگار.....
۳۰۲	به یاد تهران.....
۳۰۳	سرمی شکند دیوارش.....
۳۰۴	صلای شهادت.....
۳۰۵	دولت جاوید.....
۳۰۵	قاصد و مقصد.....
۳۰۶	درویش و تقتیش؟.....
۳۰۷	داغ حبیب.....
۳۰۷	انتقام عشق.....
۳۰۸	توت بی دانه.....
۳۰۸	حافظ خدا حافظ.....
۳۰۹	شمع ما چراغ دل است.....
۳۱۰	بال عشق و همت.....
۳۱۰	شهید عشق.....
۳۱۱	مهر و ماه.....
۳۱۲	کنج انزوا.....
۳۱۲	شاهد چنگی.....
۳۱۳	ساز فراموش.....
۳۱۴	غنای غم.....
۳۱۴	صاحب دارد این دل.....
۳۱۵	ماه عسل.....
۳۱۶	ظالم بلا.....
۳۱۶	مبدای و غایات.....
۳۱۷	شمع طوفان.....
۳۱۷	یاران دغل.....
۳۱۸	هجران کشیده‌ام.....
۳۱۸	زندان زندگی.....
۳۰۰	جو پیار عمر.....
۳۰۱	صلاح جهانی.....
۳۰۲	روزه شکن.....
۳۰۲	تارشنهانز.....
۳۰۳	آن دارد یار.....
۳۰۴	شهیار من.....
۳۰۵	دفتر دوران.....
۳۰۵	سلطنت فقر.....
۳۰۶	سراب عمر.....
۳۰۷	عمر گریزان.....
۳۰۷	یک مشکل و دو آسان.....
۳۰۸	تاج فقر.....
۳۰۸	نکوبی گُن و در آب انداز.....
۳۰۹	سیاه مشق سایه.....
۳۱۰	ای شیراز.....
۳۱۰	به یاد فرزندی هنرمند.....
۳۱۱	اشک پردگی.....
۳۱۲	به یاد همسر.....
۳۱۲	به یاد استاد فرخ.....
۳۱۳	سینمای خزان.....
۳۱۴	خران.....
۳۱۴	مکتب عبرت.....
۳۱۵	جمال کعبه.....
۳۱۶	کرجی‌های ارس.....
۳۱۶	گله عاشق.....
۳۱۷	افسانه روزگار.....
۳۱۷	هوس بس.....
۳۱۸	انسان باش.....
۳۱۸	لطفالله.....
۲۷۹	فضولی با تقدير.....
۲۷۹	صلاح جهانی.....
۲۸۰	روزه شکن.....
۲۸۱	تارشنهانز.....
۲۸۱	آن دارد یار.....
۲۸۲	شهیار من.....
۲۸۲	دفتر دوران.....
۲۸۲	سلطنت فقر.....
۲۸۳	سراب عمر.....
۲۸۴	عمر گریزان.....
۲۸۴	یک مشکل و دو آسان.....
۲۸۵	تاج فقر.....
۲۸۵	نکوبی گُن و در آب انداز.....
۲۸۶	سیاه مشق سایه.....
۲۸۶	ای شیراز.....
۲۸۷	به یاد فرزندی هنرمند.....
۲۸۷	اشک پردگی.....
۲۸۸	به یاد همسر.....
۲۸۸	به یاد استاد فرخ.....
۲۸۹	سینمای خزان.....
۲۹۰	خران.....
۲۹۱	مکتب عبرت.....
۲۹۲	جمال کعبه.....
۲۹۳	کرجی‌های ارس.....
۲۹۴	گله عاشق.....
۲۹۵	افسانه روزگار.....
۲۹۶	هوس بس.....
۲۹۷	انسان باش.....
۲۹۷	لطفالله.....

۱۰۹۷.....	پیک وفا.....	۱۰۸۲.....	دامن نجات.....
۱۰۹۸.....	به نعل و به میخ.....	۱۰۸۲.....	ساز(عبدی) و خاطره‌هایش.....
۱۰۹۸.....	مادر.....	۱۰۸۳.....	مقام ولایت.....
۱۰۹۸.....	گل وحشی.....	۱۰۸۳.....	جواب نامه دوم مینو.....
۱۰۹۹.....	درس اخلاق.....	۱۰۸۴.....	سواد عمر.....
۱۱۰۰.....	بادنجان بدآفت ندارد.....	۱۰۸۴.....	خاطرۀ پروانه.....
۱۱۰۱.....	مرگ سقراط.....	۱۰۸۵.....	تقریظ برای دیوان ملک حجازی قلم
۱۱۰۱.....	انتخار حبیب.....	۱۰۸۶.....	نوشدارو.....
۱۱۰۲.....	پری.....	۱۰۸۷.....	مجلس درس نبی.....
۱۱۰۲.....	شیرین دهنان.....	۱۰۸۷.....	کودک و خزان.....
۱۱۰۳.....	سایه درخت.....	۱۰۸۷.....	هوالعزیز.....
۱۱۰۳.....	سد بلا.....	۱۰۸۸.....	رجز می خواندی.....
۱۱۰۳.....	شاهکار خلقت.....	۱۰۸۸.....	قضاهست و قضانیست.....
۱۱۰۴.....	DAG بیژن.....	۱۰۸۸.....	مرغ پریده.....
۱۱۰۴.....	بی نیازی.....	۱۰۸۹.....	شوحی.....
۱۱۰۵.....	اندیشه و آرزو.....	۱۰۹۰.....	مرغ پرشکسته.....
۱۱۰۶.....	یادی از گلشن.....	۱۰۹۱.....	آیین تزویج در اسلام.....
۱۱۰۶.....	در انتظار شنبه.....	۱۰۹۲.....	بهشت گمشده.....
۱۱۰۷.....	میوه بر شاخ بلند.....	۱۰۹۳.....	ثروت جوانی.....
۱۱۰۷.....	کوزۀ تهمت.....	۱۰۹۳.....	همه اوست.....
۱۱۰۸.....	پیکار با بی سوادی.....	۱۰۹۳.....	توشه.....
۱۱۰۹.....	کاردان.....	۱۰۹۴.....	کارنامه زندگی.....
۱۱۰۹.....	دختری کور گدایی می کرد.....	۱۰۹۵.....	برگشت جاهلیت.....
۱۱۱۰.....	خرت به چند!؟.....	۱۰۹۵.....	شهید.....
۱۱۱۰.....	قرق دریا.....	۱۰۹۶.....	گل جاوید.....
۱۱۱۰.....	لکن زبان.....	۱۰۹۶.....	آفت قمار.....
۱۱۱۰.....	بد و خوب.....	۱۰۹۶.....	جوال نخوت.....
۱۱۱۱.....	معراج محمد(ص).....	۱۰۹۷.....	به خواهش دخترم شهرزاد.....
۱۱۱۲.....	اشک مریم.....	۱۰۹۷.....	آواز ایرج.....

قطعات	مکتب شهریار
۱۰۶۱.....	راهنمای حیدربابا.....
۱۰۶۱.....	سلام بر حیدربابا.....
۱۰۶۳.....	راهن و عیان.....
۱۰۶۳.....	در کوزه.....
۱۰۶۴.....	پیام به انشتن.....
۱۰۶۴.....	تبیه نادر.....
۱۰۶۴.....	عیب من.....
۱۰۶۵.....	ای وای مادرم.....
۱۰۶۶.....	فهرمانان استالینگراد.....
۱۰۶۶.....	مقدمه برای قطعه(مومیایی).....
۱۰۶۶.....	مومیایی.....
۱۰۶۷.....	زفاف شاعر.....
۱۰۶۷.....	مناجات(۳).....
۱۰۷۱.....	هدیان دل.....
۱۰۷۵.....	سرود راه آهن.....
۱۰۷۶.....	شیون شهریور.....
۱۰۷۶.....	دختر آسمان.....
۱۰۷۷.....	اهریمن جهل.....
۱۰۷۷.....	تخت جمشید.....
۱۰۷۸.....	افسانه شب.....
۱۰۷۹.....	سنگونی کوهستان.....
۱۰۷۹.....	یک شب خاطره.....
۱۰۸۰.....	سنگونی دریا.....
۱۰۸۰.....	نقاش.....
۱۰۸۱.....	پیام دانوب به جامعه بشر.....
۱۰۸۱.....	فردوسي.....
۱۰۸۱.....	سلام بر حیدربابا.....
۸۳۹.....	رازنیاز.....
۸۴۸.....	سرنوشت عشق.....
۸۴۹.....	دو مرغ بهشتی.....
۸۶۳.....	شاهد شعر.....
۸۶۶.....	نهان و عیان.....
۸۶۸.....	تنبیه نادر.....
۸۷۵.....	در جستجوی پدر.....
۸۸۲.....	سرباز گمنام.....
۸۸۵.....	ندای حق.....
۸۹۲.....	علی و دنیا.....
۸۹۴.....	دو پرده.....
۸۹۶.....	حمل دنیا.....
۹۰۸.....	نرdban حیات.....
۹۱۰.....	روزن نجات.....
۹۱۱.....	بلل و زاغ.....
۹۱۴.....	داغ همسر.....
۹۱۵.....	نقش شیطان.....
۹۳۵.....	مزارستور.....
۹۴۳.....	کوره کیمیا.....
۹۴۸.....	جنگ جهانی.....
۹۷۶.....	شعر کلاسیک.....
۹۸۹.....	جمع تنها.....
۹۹۸.....	نان به بهای جان.....
۱۰۰۷.....	فرهنگ ما.....
۱۰۱۳.....	سلام بر حیدربابا.....

متفرقه

- اشک‌های گریزان ۱۲۲۷
 دهقان می‌رود ۱۲۲۸
 (گلکا) ۱۲۲۹
 دل ۱۲۳۱
 ماه محقق ۱۲۳۲
 زاد راه ۱۲۳۳
 درباغ کرج ۱۲۳۴
 قطعه‌ای از بهار ۱۲۳۵
 تضمینی از خواجہ بزرگوار ۱۲۳۵
 قاضی رند ۱۲۳۶
 بانو صبا ۱۲۳۷
 غروب قمر ۱۲۳۸
 تهران و تهرانی ۱۲۳۹
 وادی خاموشان ۱۲۴۲
 حق و باطل ۱۲۴۳
 عیادت دوست ۱۲۴۵
 جموعه سیزده عید ۱۲۴۶
 ناکامی ۱۲۴۸
 رثای ثریا ۱۲۴۹
 فراش زنگ زده ۱۲۵۰
 گله حافظ باگه ۱۲۵۰
 تقریظ از مجله ارمغان ۱۲۵۲
 به دوست و استاد حسابداریم ۱۲۵۳
 شفاخانه معتمد ۱۲۵۴
 هدیه روز عید ۱۲۵۴
 دل مرتد ۱۲۵۵
 بچه یتیم ۱۲۵۵
 خطاب به دوست عزیزم ۱۲۵۷

- ناقوس خطر ۱۳۱۱
 خزان گل ۱۳۱۳
 عرض تسلیت ۱۳۱۴
 چشم حبیب ۱۳۱۵
 فقدان عظیم ۱۳۱۷
 به یاد استاد خط سید حسین میرخانی ۱۳۱۸
 دیگ مغلطه ۱۳۱۹
 به جستجوی پسر ۱۳۲۰
 یک روز آشتنی و عمری قهر ۱۳۲۵
 آخرین پیغام ۱۳۲۵
 خیر مقدمی با هنرمندان ۱۳۲۶
 تقدیری به کتاب الغدیر ۱۳۲۸
 نوای خراسان ۱۳۲۹
 پروین بامداد ۱۳۳۱
 شهر سوکوار ۱۳۳۲
 کتابخانه ملی ۱۳۳۲
 سرود ساریان ۱۳۳۳
 بارکش غول بیابان ۱۳۳۴
 وافى ۱۳۳۴
 خدا را به جان بندگی کن ۱۳۳۵
 جشن نوروز ۱۳۳۵
 عین تقدیر یک دانش آموز فقیر ۱۳۳۷
 کتاب‌های یتیم ۱۳۳۹
 فال گردو ۱۳۴۴
 جلوه خدا در هنر ۱۳۴۷
 گل زبان در قفا ۱۳۶۲
 تصویری از حاجی اسماعیل آقامیرخیزی ۱۳۶۳
 سهند و شعر آذری ۱۳۶۹
- خنده اشک‌آلد ۱۲۸۱
 به شاعر ما مفتون ۱۲۸۳
 انتخابات و رأی خران ۱۲۸۵
 به یاد دکتر انصاری ۱۲۸۶
 سرود دانشگاه ۱۲۸۷
 بدروقه دیلمی ۱۲۸۸
 برسنگ مزار علی فیروزان ۱۲۸۹
 خیر مقدم ۱۲۸۹
 سرو رسا ۱۲۹۰
 به شاعر جوان آقا گلشن کردستانی ۱۲۹۱
 سرود شرکت‌های تعاونی ۱۲۹۲
 تودیع دوستان رضایه ۱۲۹۴
 به دوست دانشمندم سیادت ۱۲۹۵
 مایه خجالت ۱۲۹۵
 کارگاه هنری استاد عربزاده ۱۲۹۶
 عصارة اعصار ۱۲۹۸
 تذمیمی به دیوان استاد مشقق کاشانی ۱۲۹۹
 سرهنگ شههزاری ۱۳۰۰
 داغ امید ۱۳۰۱
 شهر خوبیان ۱۳۰۴
 به نام استاد فرخ شاعر خراسان ۱۳۰۵
 داغ گلشن ۱۳۰۶
 دریغ از پژمان ۱۳۰۷
 برسنگ مزار پدرم رحمة الله عليه ۱۳۰۸
 عینُ‌الحياة مُرد ۱۳۰۹
 داغ جانگداز ۱۳۰۹
 برسنگ مزار پسر عمه عزیزم ۱۳۱۰
 حاجی میرزا محمد تقی باقرزاده ۱۳۱۰

مکتب حافظ

گذار آرد مه من گاه گاه از اشتباه اینجا
فدای اشتباهی کارد او را گاه گاه اینجا
مگر ره گم کند کو را گذار افتاد به ما یارب
فراوان کن گذار آن مه گم کرده راه اینجا
کله جا ماندش اینجا و نیامد دیگرش از پی
نیاید فی المثل آری گرش افتکلاه اینجا
نگویم جمله با من باش و ترک کامکاران کن
چو هم شاهی و هم درویش گاه آنجا و گاه اینجا
هوای ما خرگاهی مکن ای کلبه درویش
نگجد موکب کیوان شکوه پادشاه اینجا
شبی کان ما با من بزد می گختم کایند سبب
به چاه افکندهایم امشب که در بند است ماه اینجا
ندانستم که هم از نیمه شب تازد برون خورشید
که نگذارد ز غیرت ماه را تا صبحگاه اینجا
تویی آن نوسفر سالک که هر شب شاهد توفیق
چراغت پیش پا دارد که راه اینجا و چاه اینجا
به کوی عشق یا قصر شهان یا کلبه درویش
فروع دوست می خواهی تو خواه آنجا و خواه اینجا
بیاکز دادخواهی آن دل نازک نرنجانم
کدورت را فراموش کرده با آیینه آه اینجا
سفر مپسند هرگز شهریار از مکتب حافظ
که سیر معنوی اینجا و کنج خانقه اینجا

به صف ستاده تماشای سینمای تو را
ستاره سحری چشم سرمه‌سای تو را
福德است طرّه زلف گره‌گشای تو را
که آستین بفساندند ماسوای تو را
که من به خانه خود یافتیم خدای تو را
دل شکسته من گفت شهریارا بس

مناجات (۲)

علی ای همای رحمت تو چه آیتی خدا را
دل اگر خداشناسی همه در رخ علی بین
به خدا که در دو عالم اثر از فنا نماند
مگر ای سحاب رحمت تو بیاری، ارنه دوزخ
برو ای گدای مسکین در خانه علی زن
به جز از علی که گوید به پسر که قاتل من
به جزا علی که آرد پسری ابوالعجائب
چوبه دوست عهد بندد زمیان پاکبازان
نه خدا توانش خواند نه بشر توانش گفت
به دو چشم خونقشانم هله‌ای نسیم رحمت
به امید آن که شاید برسد به خاک پایت
چو تویی قضای گردان، به دعای مستمندان
چه زنم چو نای هر دم زنای شوق او دم
«همه شب در این امیدم که نسیم ضبحگاهی
زنای مرغ یا حق بشنو که در دل شب